

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

В. В. Хмурова

МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
для студентів вищих навчальних закладів*

«Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2013

УДК 65.0(075.8)
ББК 65.290-2я73
М 26

*Гриф надано
Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
(лист №1/11-16836 від 29.10.2012 р.)*

Рецензенти:

Н. В. Ушенко – д.е.н., завідувач кафедри менеджменту організацій
Бердянського університету менеджменту та бізнесу;

Н. С. Миколайчук – д.е.н., професор, кафедри менеджменту та маркетингу
Херсонського національного технічного університету;

В. П. Горьовий – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту ім. проф.
Й. С. Завадського, Національного університету біоресурсів та природокорис-
тування України.

Хмурова В. В. Менеджмент підприємницької діяльності [текст] : навч. посіб. /
М 26 В. В. Хмурова – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 286 с.

ISBN 978-617-673-190-0

Посібник детально розкриває навчальний матеріал програми вибіркової дисципліни «Менеджмент підприємницької діяльності». У посібнику розглянуто теоретичні засади підприємництва, види, організаційно-правові форми підприємництва. Розкрито питання створення сервісного підприємства, особливості міжнародного підприємництва, особливостям підприємницьких структур, конкурентоспроможності та ризикам.

Навчальний посібник призначений для студентів, аспірантів та викладачів, а також для спеціалістів, діяльність яких пов'язана з підприємництвом

УДК 65.0(075.8)
ББК 65.18я-273

ISBN 978-617-673-190-0

© Хмурова В. В., 2013.
© «Видавництво «Центр учбової літератури», 2013.

ЗМІСТ

Передмова	4
<i>Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА . . . . .</i>	<i>6</i>
1. Зміст підприємницької діяльності. Місце підприємництва в суспільстві	6
2. Види підприємництва	33
3. Зовнішнє середовище підприємницької діяльності	46
4. Організаційно-правові форми підприємництва	73
<i>Розділ 2. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ . . . . .</i>	<i>100</i>
5. Процес створення сервісного підприємства та його основні етапи	100
6. Особливості міжнародного підприємництва	131
7. Мотиваційне середовище для підприємницької діяльності	152
8. Сучасні форми підприємницького управління	171
9. Аналіз підприємницької діяльності	196
10. Конкурентоспроможність підприємницьких операцій	217
11. Інноваційне підприємництво	247
12. Ризики в підприємницькій діяльності	262

ПЕРЕДМОВА

Сучасний стан економіки України вимагає самостійної ініціативної діяльності суб'єктів економічних відносин з метою виготовлення продукції, надання різноманітних послуг для отримання прибутку та задоволення потреб суспільства. Як відомо, підприємництво є рушійною силою економічної системи. Саме воно створює конкурентне середовище та є основним структуростворюючим елементом ринкової економіки країни.

Малий бізнес. Приватне підприємництво. Ще вісімнадцять років тому в нашій країні ці терміни практично не використовувались: у рамках офіційної соціалістичної ідеології не було не тільки жодних засад для розробки концепцій, а навіть для самого існування суб'єктів підприємницької діяльності. Але минає час, нові прогресивні ідеї пробивають собі шлях, і консервативне суспільство змінюється, революційне трансформується, відкриваючись і проходячи через цілу низку випробувань, випробувань як для кожного окремого громадянина, так і суспільства в цілому.

За сучасних умов розвиток приватного сектору міг би стати тим важелем, за допомогою якого законодавча та виконавча влада були б змушені запровадити реальні ринкові трансформації в економіці України. Оскільки, як свідчить практика, важко очікувати від Уряду, щоб він відмовився від багатьох функцій по регулюванню економіки на користь приватного виробника. Податковий тягар і непривабливий інвестиційний клімат обумовлюють надто важкі умови для виживання підприємництва, не кажучи вже про можливість їх подальшого розвитку. А саме розвитку цієї сфери економіки необхідно приділити особливу увагу. Світовий досвід показує, що всі розвинуті держави світу приділяли, приділяють значну увагу розвитку підприємництва. Саме цей сектор економіки виступає основним виробником

товарів широкого вжитку і на їх долю припадає 60—80 % ВВП. Не кажучи вже про те, що саме ці підприємства є головними платниками податків, і за їх рахунок йде поповнення ресурсів державного бюджету.

Основними завданнями підручника є обґрунтування відповідей на питання, що постають перед підприємцями в процесі їх діяльності. Наведений матеріал містить міждисциплінарний характер, вбирає важливі положення сучасного менеджменту, маркетингу, фінансів, інноваційного менеджменту тощо.

Навчальний посібник містить два розділи: в першому розділі розкрито основні теоретичні підходи до підприємництва, його видів, впливу зовнішнього середовища та можливих організаційно-правових форм підприємництва; в другому розділі розглядаються питання створення сервісних підприємств, особливостей міжнародного підприємництва, мотиваційному середовищу, управлінню підприємницькою діяльністю, аналізу підприємницької діяльності тощо.

Для кращого засвоєння студентами навчального матеріалу до кожної теми подано контрольні питання для самоперевірки та тести, які дають змогу закріпити вивчений матеріал.

Автор сподівається, що цей посібник допоможе краще зрозуміти значення підприємницької діяльності на сучасному етапі перед українською економічною наукою.

